

ΤΟ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΟ-BOMBA ΤΗΣ BUNDESBANK

27^η Απριλίου 2013

Την περασμένη εβδομάδα, η γερμανική εφημερίδα Handelsblatt δημοσίευσε εμπιστευτική κατάθεση της γερμανικής Κεντρικής Τράπεζας, της γνωστής μας Bundesbank, στο γερμανικό Συνταγματικό Δικαστήριο της Καρλσρούης, στο πλαίσιο των «ακροάσεων» του δικαστηρίου οι οποίες θα το οδηγήσουν, στις 12 Ιουνίου, να αποφανθεί για το κατά πόσον η ανακοινωθείσα πολιτική OMT της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) παραβιάζει ή όχι το γερμανικό σύνταγμα.

Από τότε που ο κ. Mario Draghi, ο Πρόεδρος της ΕΚΤ ανακοίνωσε το πρόγραμμα OMT, η Bundesbank, δια του Προέδρου της Jens Weidman, διαφώνησε με έντονους μάλιστα τόνους. Συνεπώς, δεν είναι περιέργο, ούτε και αποτελεί είδηση, ότι η Bundesbank, στην κατάθεσή της στο Συνταγματικό Δικαστήριο, ασκεί κριτική στην ΕΚΤ και καταφέρεται εναντίον του προγράμματος OMT. Αυτό που αποτελεί όμως είδηση, και μάλιστα είδηση-βόμβα, είναι το μείγμα των βιτριολικών επιχειρημάτων της Bundesbank που καταθέτει στο δικαστήριο, οθώντας τους συνταγματικούς δικαστές της χώρας να αποφανθούν ότι η ΕΚΤ πράττει με τρόπο ασύμβατο προς το γερμανικό σύνταγμα. Πριν δούμε το γιατί, μια σύντομη ματιά στο πρόγραμμα OMT.

Το Πρόγραμμα OMT

Έχοντας, από τον Ιούλιο, αποδεχθεί την πιθανή αποδόμηση της Ευρωζώνης, ο Πρόεδρος της ΕΚΤ δήλωσε ότι θα κάνει ό,τι απαιτείται για να διασώσει το κοινό νόμισμα. Δύο ήταν τα προαπαιτούμενα κατά τον κ. Draghi: Πρώτον, να πέσουν τα επιτόκια δανεισμού της Ιταλίας και της Ισπανίας (καθώς το EFSF-ESM δεν είχε τα κονδύλια που απαιτούνταν για να τις δανείσει). Δεύτερον, να επιδιορθωθεί ο λεγόμενος μηχανισμός μεταβίβασης των επιτοκίων της ΕΚΤ προς τις επιχειρήσεις της Περιφέρειας. Συγκεκριμένα ως προς το δεύτερο ζήτημα, ο Πρόεδρος της ΕΚΤ δήλωνε στις αρχές Σεπτεμβρίου:

«Αυτή την εποχή αδυνατούμε να προωθήσουμε την σταθερότητα των τιμών [σημ. δηλαδή τον βασικό στόχο της ΕΚΤ] επειδή οι αλλαγές των επιτοκίων που εισάγουμε αφορούν μια ή δυο χώρες στην καλύτερη των περιπτώσεων [σημ. αναφέρεται στην Γερμανία και στην Ολλανδία]. Οι αλλαγές των επιτοκίων που κάνει η ΕΚΤ αφήνουν ανεπηρέαστη την υπόλοιπη ευρωζώνη... Χωρίς περιστροφές θα πω ότι όλα αυτά αφορούν την συνεχιζόμενη ύπαρξη του ευρώ.»

Τι έκανε λοιπόν για να σώσει το ευρώ; Μία απλή ανακοίνωση: Ότι η ΕΚΤ θα αρχίσει να αγοράζει όση ποσότητα ομολόγων της Ιταλίας και της Ισπανίας χρειάζεται (τυπώνοντας όσα ευρώ χρειάζονται) ώστε να πέσουν τα επιτόκια σε αυτές τις χώρες. Για να γίνει αυτό, προειδοποίησε την Ρώμη και την Μαδρίτη, οι

δύο αυτές χώρες έπρεπε να αποδεχθούν κι εκείνες να εισέλθουν στον προκρούστη ενός Μνημονίου α λα ελληνικά, πορτογαλλικά ή ιρλανδικά.

Ρώμη και Μαδρίτη δεν έχουν ακόμα αποδεχθεί Μνημόνια. Δεν χρειάστηκε ακόμα καθώς η ανακοίνωση και μόνο του προγράμματος ΟΜΤ από τον Πρόεδρο της ΕΚΤ έριξε κάθετα τα επιτόκια των ομολόγων αυτών των χωρών (και μαζί με αυτά και των υπόλοιπων της Ευρωζώνης). Γιατί; Επειδή οι ανά τον κόσμο ντήλερς ομολόγων θορυβήθηκαν, θεωρώντας ότι ο κ. Draghi ουσιαστικά τους απείλησε πως, αν στοιχηματίσουν ότι τα επιτόκια στην Περιφέρεια θα ανέβουν, εκείνος θα τους «κάψει». Έτσι, τους τελευταίους μήνες το ευρώ πήρε παράταση ζωής, την ώρα που η Κρίση φουντώνει στην πραγματική οικονομία – χωρίς όμως να αντανakλάται αυτή η επιδείνωση στις χρηματαγορές.

Η θέση της Bundesbank

Ερχόμαστε λοιπόν τώρα στο επίμαχο κείμενο-κατάθεση της Bundesbank στο γερμανικό Συνταγματικό Δικαστήριο. Τρία είναι τα σημεία που λειτουργούν ως ωρολογιακές βόμβες στα θεμέλια της Ευρωζώνης:

Δήλωση 1^η: Δεν ε να δουλε ά της ΕΚΤ να εγγυάτα την ύπαρξη του κο νού νομ σματος, λέει στους δικαστές ο κεντρικός τραπεζίτης της χώρας.

Δήλωση 2^η: Δεν μπορούμε να εμπ στευτούμε την ΕΚΤ να τηρήσε τους όρους του ΟΜΤ. Κατά την Bundesbank, ο τρόπος με τον οποίο η ΕΚΤ έκανε, στην διάρκεια του 2012, τα στραβά μάτια στην Ελλάδα, αφήνοντας την Κεντρική Τράπεζα της Ελλάδας να παρέχει ρευστότητα στις πτωχευμένες ελληνικές τράπεζες, θέτει το ερώτημα: Αν η ΕΚΤ έκανε τα στραβά μάτια προς την Ελλάδα (κάτι που παραβιάζει τους κανόνες λειτουργίας της ΕΚΤ), γιατί να μην κάνει και τα στραβά μάτια προς την Ρώμη ή την Μαδρίτη στο πλαίσιο του ΟΜΤ, ουσιαστικά ρίχοντας (μέσω αγορών ομολόγων) τα επιτόκια δανεισμού τους χωρίς να επιμένει στις Μνημονιακές δεσμεύσεις των κυβερνήσεων αυτών (που αποτελούν σύμφωνα με το ΟΜΤ προαπαιτούμενο για την συνέχιση του ΟΜΤ);

Δήλωση 3^η: Γ ατ πρέπει να επ δ ορθωθε ο μηχαν σμός μεταβ βασης των επ τοκ ων της ΕΚΤ προς τ ς επ χε ρήσε ς της Περ φέρε ας, ακόμα κ αν ο κ. Draghi έχε δ κ ο ότ ο μηχαν σμός αυτός δεν λε τουργε σωστά; Με άλλα λόγια, η Bundesbank αμφισβητεί ότι είναι δουλειά της ΕΚΤ να εγγυηθεί στις επιχειρήσεις της Περιφέρειας επιτόκια ανάλογα με εκείνα που πληρώνουν οι αντίστοιχες (όσον αφορά αποδοτικότητα και εν δυνάμει κερδοφορία) γερμανικές επιχειρήσεις.

Συμπέρασμα: Η Bundesbank εργάζεται για την επανα-δημιουργία του μάρκου

Έστω ότι το γερμανικό Συνταγματικό Δικαστήριο συμφωνεί με την Bundesbank και έστω ότι η ΕΚΤ αποδέχεται αυτή τη απόφαση. Τι θα συμβεί; Η ανακοίνωση της ακύρωσης του Προγράμματος ΟΜΤ, και η αυστηρή επιβολή των κανόνων της ΕΚΤ όσον αφορά την παροχή ρευστότητας στις τράπεζες της Περιφέρειας, θα οδηγήσουν χώρες όπως η Ελλάδα και η Πορτογαλία άμεσα εκτός

Ευρωζώνης. Παράλληλα, η ανακοίνωση πως δεν είναι δουλειά της ΕΚΤ να διασώσει το κοινό νόμισμα, σε συνδυασμό με την μη εξασφάλιση ανεκτών επιτοκίων στις χειμαζόμενες ιταλο-ισπανικές επιχειρήσεις θα σημάνει, ιδίως σε ένα κλίμα διάλυσης (λόγω του ακροτηριασμού Ελλάδας και Πορτογαλίας), το τέλος της Ευρωζώνης.

Δύο είναι οι ερμηνείες που μας απομένουν αυτής της επίσημης κατάθεσης της γερμανικής Κεντρικής Τράπεζας: Είτε η Bundesbank είναι ανόητη, και δεν γνωρίζει αυτά που ξέρουν και οι πέτρες. Είτε δεν είναι καθόλου ανόητη και έχει θέσει ως στόχο την αντικατάσταση του κοινού νομίσματος με ένα νέο μάρκο το οποίο θα αποτελέσει το κοινό νόμισμα των πλεονασματικών κρατών ανατολικά του Ρήνου και βόρεια των Άλπεων. Διαλέξτε ποια ερμηνεία σας φαίνεται πειστικότερη. Στα δικά μου μάτια η επιλογή είναι εύκολη υπόθεση.